

Joost Ballegeer, *Vlamingen in de Brusselse smeltkroes*, Kortrijk, Groeninghe, 2002, 204 pp., ISBN 90-71868-65-6 | Het uitgangspunt van het boek is terecht: de toenemende onwetendheid van de Vlamingen over de ontwikkelingen in Brussel de jongste decennia. De auteur wil dat verhelpen en tegelijkertijd het debat tussen Vlaanderen en Brussel stimuleren. Hij interviewde in achttien maanden (van mei 2000 tot november 2001) 210 personen, hoofdzakelijk Brusselaars. Daaruit selecteerde hij een tachtigtal interviews die hij rond dertien thema's ordende. In feite koos hij voor drie hoofdinvulhoeken. Eerst behandelt hij: bevoorrechte getuigen (oudere Vlaamse Brusselaars in functie van een historisch perspectief), Vlaams-Brusselse politici, onderwijs, culturele gangmakers, instellingen en ziekenhuizen. Dan volgen sociaal-economische thema's: ruimtelijke ordening, economie, armoede en huisvesting. Betreft het tot dan voornamelijk Vlaams-Brusselse getuigen, dan komen in de laatste hoofdstukken andere bevolkingsgroepen aan bod: ware Belgen, Franstalige Brusselaars, de Maghreb aan de Zenne, buitenlanders. Telkens situeert de auteur kort het thema en de geïnterviewden, laat hen aan het woord en rondt af met een korte nabeschuiving. In een slotbeschouwing vat hij samen wat hem het meest opgevallen is: de gewijzigde demografische samenstelling, de gemiste Vlaamse kans om zich op te werpen als pleitbezorger van de andere Brusselse minderheden, het beter belonen van meertalige ambtenaren als strategie, de wijze waarop het door bepaalde Franstalige kringen opgehangen beeld van 'alle Vlamingen als Vlaams Blokkers' gedeeltelijk geneutraliseerd wordt door de Vlaamse inspanningen in het onderwijs en het welzijnswerk, de nood aan bijkomende Vlaamse ziekenhuizen wegens het in gebreke blijven van de bicommunautaire sector en het recht van Brusselse zieken en bejaarden op verzorging in eigen

taal, het probleem van het lage Vlaamse geboortecijfer in Brussel en daardoor het belang van voldoende inwijking uit Vlaanderen, de generatiekloof bij de Brusselse Vlamingen inzake taalgebruik en culturele beleving, het negatieve effect van communautaire polarisering, de taalwelwillendheid van vele Franstaligen en de verkeerde inschatting daarvan in Vlaanderen, de prioriteit die de Vlaamse regering zou moeten geven aan contacten met de Europese elite en met de Maghrebijnse en Turkse gemeenschappen...

Het is een procédé met voor- en nadelen. Het levert een schat aan informatie op, een veelheid aan gedachten rond tal van kwesties. Het legt pijnpunten bloot. In dat opzicht is het boek vaak verhelderend. Tegelijkertijd gaat het om persoonlijke impressies die om meer contextualisering vragen dan de auteur biedt. Deze beperkt zich tot het registreren, terwijl het ook niet duidelijk is waarom hij juist die gesprekspartners heeft geselecteerd. Het zou nog interessanter geweest zijn, mocht hij deze getuigenissen systematisch aan de resultaten van wetenschappelijk onderzoek hebben getoetst, al was het maar in zijn eindbeschouwing. Een selectieve biografie had meer verteld over de opbouw van zijn probleemstelling en tevens de lezer naar verdere lectuur kunnen verwijzen. Toch een leerrijk boek.

[HARRY VAN VELTHOVEN]